

INMA SAINZ DE BARANDA

Per observar el cel no cal tenir l'ull enganxat al telescopi; la tecnologia permet als aficionats fer seguiments per l'ordinador

Els observatoris acosten les estrelles a la terra

TERESA ARTIGAS
Girona

Per realitzar observacions i donar una dimensió més científica a la seva tasca, a les associacions els cal tenir un observatori amb un telescopi d'una certa potència, càmeres amb sensibilitat per fotografiar el cel profund, ordinadors i el software necessari, però el caràcter amateur de les associacions, que es mantenen amb les quotes dels socis, fa difícil d'assumir els costos que en suposa la construcció d'un observatori.

L'ajuda municipal i les aportacions dels socis han fet possible que actualment a Girona hi hagi quatre observatoris, un a Batet de la Serra, a la Garrotxa, un altre a Figueres, i dos més a Llagostera. El més antic és el de Batet de la Serra. “Vam saber que havien de rehabilitar la rectoria de Batet, i vam demanar a l'Ajuntament d'instal·lar-hi un observatori, a canvi, ens comprometíem fer observacions amb els escolars de la comarca”, explica Carles Gil, vicepresident de l'AAG. Gràcies a aquest acord, fa 16 anys els afici-

INMA SAINZ DE BARANDA

Cúpula i telescopi de l'observatori de Can Roig, a Llagostera, que va començar la seva activitat l'1 de gener passat

Excursionista de Banyoles fins que el 2009 es van independitzar i va denominar-se Astrobanyoles. Agrupació d'Astronomia i Ciència del Pla de l'Estany. “A més d'astrologia, a l'associació l'hi hem posat l'afegit “ciència”, perquè ens amplia el camp d'acció i ens permet mantenir-nos molt actius organitzant xerrades divulgatives, concursos i fent tas-

UNA PASSIÓ COMUNA

L'origen de les quatre associacions ha estat la passió per l'astronomia

FOTOGRAFIAR L'ESPAI

Per alguns aficionats, l'astrofotografia és un dels interessos prioritaris

ques pedagògiques”, explica Joan Anton Abellan, president d'Astrobanyoles. I és precisament la paraula “ciència” la que ha contribuït a aplegar el número de socis més alt de les quatre associacions de Girona, uns 120, tot i ser la més jove i també la més activa. Va ser per iniciativa d'Astrobanyoles que es va instaurar una trobada anual de totes les associacions gironines, per fomentar el contacte i l'intercanvi de tots els aficionats gironins.●

Des de Figueres i Llagostera, astrònoms aficionats col·laboren en diverses recerques

onats garrotxins tenen observatori, primer amb equips particulars i des de fa deu anys, una subvenció de Caixa Catalunya els va permetre comprar un telescopi de 35 mm. La situació d'aquest observatori, l'orientació i l'escassa contaminació lumínica el fan un lloc privilegiat per a la observació del cel, on els escolars aprenen la mecànica celeste, com es produeixen els eclipsis lunars i altres aspectes relacionats amb el cel.

El cas de l'AAAG també és un privilegi, perquè des del passat mes de gener compta amb dos observatoris. El primer, de 2009, és una instal·lació situada a Mas Roig, a Llagostera, al Centre d'Interpretació de la Sostenibilitat promogut per Francesc Sureda, soci de l'AAAG. Mas Roig està situat en una zona elevada del poble, a camp obert, en un indret magnífic per observar el cel. És aquí on cada quinze dies es troben els socis, canvien impressions, comenten les novetats i fan observacions. Aquest és un hàbit que no deixaran de practicar ara que acaben d'estrenar un nou observatori, aquest

DANIEL BOSCH PORTELL / ASTROBANYOLES / GATAM

La Galaxia M51, de la constel·lació de Canes Vanatici, capturada per Daniel Bosch Portell, d'Astrobanyoles, juntament amb el Grup Amateur de Treballs Astronòmics del Montsec

situat al centre cultural Can Roig, al casc urbà de Llagostera. “Quan vam saber que construirien aquest centre vam demanar a l'Ajuntament poder-hi instal·lar l'observatori, ja que ens va semblar que era una eina d'ensenyament de les ciències de primer ordre”, explica Rafael Balaguer. A partir d'ara,

les tardes dels dimecres l'observatori estarà obert a tothom que el vulgui visitar. “La tecnologia ha avançat molt, i els astrònoms no professionals podem fer seguiments inimaginables fa uns anys, des d'explosions de supernoves, asteroides amb risc d'impacte a la terra, observació solar”, diu Balaguer. L'AAAG

zen xerrades de científics al museu Darder, també ofereixen cursos d'iniciació a l'astronomia i a l'astrofotografia i un programa setmanal a Ràdio Banyoles, convoquen un premi escolar de recerca i divulgació i mantenen un web molt actiu on, a falta d'observatori real, n'ofereixen un de virtual.●